

Motion

Kommunfullmäktige 24 oktober 2024

Grönare skolgårdar i Tyresö

Förskole- och skolgårdarna är en central del i barnens arbetsmiljö. På gården utvecklas motorik, kognition och social förmåga. Att få komma ut och springa, hoppa och snacka med kompisarna, är en välbehövlig omväxling till koncentrationen i inomhusmiljön.

Studier visar att uppmärksamhet och arbetsminne – alltså kognitiv förmåga – är bättre hos barn som har mer grönska på sin skolgård. Den kognitiva förmågan stärks av flera anledningar, bland annat för att växter kan minska mängden luftföroreningar. Aktiviteter i naturen minskar ADHD-symptom och spelar en viktig roll för barns emotionella och fysiska utveckling. Studier har även visat att barn som kommer i kontakt med natur, inklusive dess gynnsamma mikroorganismer, har lägre risk för sjukdomar kopplade till immunförsvaret, t.ex. astma och allergier. Att tillföra naturmaterial i barns lekmiljöer är därför en enkel åtgärd som gynnar hälsan.

Forskning visar att kontakt med växter och djur på skolgården ökar barns förståelse för hur ekosystem fungerar, ökar engagemanget för naturen och främjar miljövänligt beteende. Natur på skolgården är därmed även en viktig pedagogisk resurs.

Små barn är både känsliga för värme och strålning mot huden. När asfalt ersätts med träd, buskar, högt gräs och örter kan skolgårdar fungera som gröna oaser som bidrar till skugga och sänkt temperatur. Samtidigt minskas risken för översvämningar vid skyfall, något som blir allt vanligare till följd av klimatförändringar.

Det har visat sig att dagens förprogrammerade lekområden som exempelvis klätterställningar, också leder till stereotypa lekmönster. Mer naturmaterial på skolgårdarna, som klätterstockar och bambutunnlar har visat sig kunna bidra till en friare lek, där olika grupper lockas att leka tillsammans.

Grönare skolgårdar kan alltså bidra till barns välbefinnande och en hållbar samhällsutveckling. Men naturen har också ett egenvärde. Den pågående och drastiska förlusten av biologisk mångfald är väldokumenterad och beror till stor del på att arters livsmiljöer minskat och försämrats till följd av bebyggelse, allt intensivare jord- och skogsbruk, samt relaterade problem som övergödning, föroreningar och invasiva arter.

Grönare skolgårdar kan spela en viktig roll i att återskapa och öka mängden natur i tätbebyggda områden, och därmed bidra till uppsatta mål om att stärka biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Städer som Berlin och Paris har sedan länge klimatanpassat sina skolgårdar, eftersom de drabbats av flera kraftiga värmeböljor. Även i Sverige gör fler och fler kommuner analysen att en omställning är nödvändig. Exempelvis Stockholms stad har redan gjort 28 skolgårdar grönare.

Det är hög tid att vi i Tyresö kommer igång med grönare gårdar på våra förskolor och skolor.

Vi föreslår kommunfullmäktige att besluta:

Att i ett pilotprojekt bygga om 1-2 förskole-/skolgårdar enligt principerna om grön skolgård.

Att ta fram en plan och prioriteringsordning för hur förskole-/skolgårdarna ska byggas om enligt principerna om grön skolgård.

för Miljöpartiet de Gröna i Tyresö

Ajda Asgari
Marie Åkesdotter